

BULGARIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1 BULGARE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 BULGARO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 17 May 2001 (afternoon) Jeudi 17 mai 2001 (après-midi) Jueves 17 de mayo de 2001 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Направете коментар на един от следните откъси:

1 (a)

И ето че почна отново прекъснатият сън: великото неизвестно поведе немощната в хубавите гори на невиден свят, където душата не мисли вече за себе си. Всичко гузно и лошо се изцеди, жената задиша ведър въздух, на душата ѝ почна да олеква.

Тя видя росните поляни на небесните селения, обрасли с едри благовонни цветя, с подрумчета, риген, звъника, овчарски босилек и чернокос. Над поляните светеше златно слънце, пеперуди летяха, луди от радост, щурци пееха, някъде надалек тракаше воденица. Спомените от весело детинство се сплетоха с образите на видението — и пред морната душа се простря дълъг път, що кърши между нивя и поляни — път, който води към сигурен кът на щастие. Замириса на сено, на борова гора, на запалено огнище. Зачуха се весели викове, звънлив смях закънтя, песни се разнесоха. Умни старчески гласове се смесиха с лекия лепет на децата и с кръшния смях на момите. Оживя забравеният свят на най-отколешни спомени, миговете на пръвно детинство се втурнаха в душата.

Тогава очите на жената се усмихнаха, опреснени от надежда, сгърченото лице се отпусна, кожата стана светла и гладка. В стаята нахлу буйна светлина. Устата поискаха да целунат нещо, десницата се морно подигна: пръстите се бяха сбрали — като на човек, който се кръсти. Тъкмо срещу погледа на жената висеше в къта непалено отдълго кандило, а зад него се виждаше окълцана икона с образа на Божията Майка. Дотогава в оня кът беше мрак, но преди малко залязващото слънце бе фърлило шепа кротки лъчи — и образът на Богородица се беше усмихнал на умиращата клетница.

Тя понечи да се прекръсти, поиска да целуне чистия лик на небесната Девица, но не можа: ръката падна отсечена, устните целунаха въздуха. . .

И тогава стана чудо: Богородица се отдели от иконата, пристъпи мудно към леглото, наведе се над болната и си подаде бузата. Жената с последно усилие протегна ръце, устните $\vec{u}$ се долепиха до бледната буза и тъй замръзнаха в дълга целувка. . .

Когато влезе съседското момиче с кърчаг вода и паница ястие, то видя мъртвата жена — спокойно легнала, усмихната, скръстила ръце, склопила очи — като дете, което вижда хубав сън.

В къта се усмихваше срещу нея селската икона — со същата чиста усмивка, която бе огрела лицето на покойницата. Червените лъчи на залеза падаха в стаята на снопове, а отвън се носеха песни на жетварки.

Детето подигна бялата ръка, за да събуди заспалата, но ръката падна. Тогава то се подигна на пръсти и целуна ръката.

И нему се стори, че някоя невидима ръка го помилва отзад по косата. Оная, която бе склопила очите на мъртвата, види се, беще още в стаята.

Откъс от Николай Райнов, Икона (1925)

15

20

10

5

25

30

35

221-691

Как е представена смъртта в този откъс? Как ни поднася нейния образ авторът?

Какви чувства поражда у жената споменът за нейното детство? Как са изразени те?

Как описва авторът "ставането" на чудото? Как го "вижда" той?

Коментирайте стилистичните средства, използвани в този откъс.

1 (6)

Жажда

Когато умирам, ще има ли една ръка наблизо да ми протегне чаша със вода с последната най-жадна глътка?

- 5 Неистово ще шепна, ще викам, ако имам още сила, за капката едничка и огромна, побрала цялата вселена.
- Коя ръка ще ми я поднесе до устните ми, прегорели от живот? На майка ми грижовната ръка затисната ще бъде под земята.

А жадните ръце, които днес към мене се протягат да ме галят, ще се отдръшнат дотогава — къси, нестигнали до страшната ми жажда.

Дори и малката ръчица, в която бих преляла мойта кръв, ще порасте и надалеч от мене 20 неутолима ще посегне към света.

> И все по-нежно се заглеждам в ръцете непознати, уморени. Една от тях към моя смъртен вик налята чаша може да протегне.

> > Блага Димитрова, Импулси (1972)

За каква "жажда" се говори в това стихотворение?

Как е представено "времето"? Как "тече" то? Как описва поетесата неговия ход?

Кое е най-силното чувство в това стихотворение?

Анализирайте стилистичните средства, използвани в това стихотворение.